

smule overvurderet. Der er rigtignok her i landet brændtorvmyrer tilstrækkelig til hele vort lands samlede nuværende brændselforbrug i mer end hundrede aar. Men vore myrstrækninger er hver for sig for det meste forholdsvis smaa av utstrækning, ligger spredt og som oftest fjernt fra gode kommunikationer. Store sammenhængende myrarealer findes vistnok, men sjelden i umiddelbar nærhet av de store brændselforbrukscentre.

Vi ser derfor ikke gjerne at alle vore faa virkelig gode og store myrstrækninger blir kjøpt av et enkelt utenlandsk selskap.

TORVINDUSTRIENS FREMTIDSMULIGHETER

UTDRAG AV EN ARTIKEL I »TEKNISK UKEBLAD« AV
TORVINGENIØR J. G. THAULOW.

TORVINDUSTRIENS store maal er som bekjendt at bli uavhengig av lufttørkning, saa at bedriften kan holdes igang aaret rundt uten hensyn til veir og vind. Først da blir torvbruket en virkelig fabrikmæssig industri. Dette »torvproblem« synes nu at nærme sig mer og mer en løsning.

Vaatforkulningen, som maa siges at være den metode der er mest ideel, er nu kommet derhen, at to forskjellige løsninger konkurrerer om at bli den bedste.

De oprindelige *Ekenbergske* patenter blev i sin tid solgt til et engelsk syndikat der har bygget et større forsøksanlæg i Skotland, og sysselsætter en hel stab av ingeniører og kemikere. Praktiske resultater er ikke offentliggjort endnu, men i tillid til at løsningen ikke lar længe vente paa sig, søker engelske kapitalister at kjøpe op store myrstrækninger over hele jordkloden. For disses regning arbeider nu 3 norske torvteknikere foruten flere svenske med myrundersøkelser, kartlægning m. m. i de skandinaviske land, Storbritannien og Irland, samt i Nord Amerika, Syd Amerika og paa Stillehavssøerne m. fl. steder.

Dr. *de Laval* som av den svenske stat har faat et bidrag paa 29 000 kr. til eksperimenter med vaatforkulning, har fuldført laboratorieforsøkene, og bygger nu en større forsøksfabrik. Resultatene herav imøtesees med megen interesse. Fagmænd, der har hat anledning til at sætte sig ind i fremgangsmaaten, mener at alle tekniske vanskeligheter er overvundet.

To tyske specialister paa torvindustriens omraade, ingeniørerne *Martin Ziegler* og *T. Franke*, eksperimenterer med en mekanisk bearbeidelse

av torven, hvorved vandet skal kunne presses ut i en hydraulisk filterpresse, noget som dog tidligere ikke har git gunstige resultater.

Torvpulveret, hvormed løytnant *Ekelund* i Jönköping har eksperimentert i omtrent 20 aar, har i den sidste tid været gjenstand for megen diskussion i den svenske tekniske presse. Det fremgaar herav at torvpulverfabrikken ved Bäck i Småland hittil kun har været i drift i en forholdsvis indskrænket maalestok, mens de beregninger som er utført av de tilkaldte sagkyndige, forutsætter fuld produktion. Imidlertid har fabrikken nu erholdt et nyt større statslaan for at kunne utvides, og man kan derfor i løpet av dette aar vente at faa mere paa-lidelige praktiske resultater. Ved de fyringsforsøk som hittil er foretat, har det vist sig at 1 kg. stenkul motsvarer 1,2—1,4 kg. torvpulver. Med torvpulverfyring er opnaadd en nytteeffekt av 75 pct. Det synes ogsaa som om torvpulverets anvendelse som reduktionsmiddel ved elektrisk jernsmeltning kommer til at gi gode resultater.

Elektriske kraftanlæg paa torvmyrer gjør stadig nye fremskridt. Flere og flere firmaer befatter sig nu med bygning av torvgasgeneratorer og torvgasmotorer. Saaledes kan nævnes et 300 HK anlæg, utført av *Görlitzer Maschinenbauanstalt* og hvorved man mener at kraften kun vil koste 0,5 øre pr. kw.time. Det bekjendte engelske gasmaskinfirma *Crossley Brothers* har ogsaa nylig bygget et torvgasanlæg ved Portadown i Irland. — Det største hittil byggede torvgaselektricitetsverk er *Hannoversche-Kolonisations und Moorverwertungs-Gesellschaft* i Osnabrück. Selve kraftstationen ligger 34 km. fra Osnabrück, og den indkjøpte myr har et areal av 10 000 maal med en midlere dybde av 3 m. Til selve torvdriften er anskaffet 3 Strenges torvgravemaskiner og 3 Dolbergs almindelige torvmaskiner. Torven tørkes ved lufttørkning ned til ca. 50 pct. vandgehalt, hvorefter den lagres i store stakker, indtil den skal brukes. Der er 4 torvgasgeneratorer av *Mond-Frank-Caro* system. Idet torvgasen renses, utvindes kvælstoffet i form av svovlsur ammoniak i en dertil særskilt indrettet kemisk fabrik. I selve kraftstationen er installert 3 maskinaggater à 1000 kw. I gasmotor er levert av *Ehrhart & Schuer*, Saarbrücken, og de 2 andre av *Augsburg-Nürnbergers Maschinenbauanstalt*. De 3 dynamomaskiner likesom hele det elektriske anlæg forøvrig er levert av *A. E. G.* Den elektriske energi overføres til forbrukerne i Osnabrück og omegn med en spænding av 30 000 volt. Anlægget der har kostet omkring 2 millioner Mark, har hittil været i drift en saa kort tid at man ikke endnu har erfaringer om de økonomiske resultater. Imidlertid planlægges allerede nu 3 lignende anlæg i Nord Tyskland.